

WSTĘP

Pandemia COVID-19, z którą przyszło się mierzyć ludzkości przez niemal dwa lata, spowodowała duże zmiany w sposobie funkcjonowania świata. Z perspektywy czasu część z nich należy ocenić jako zmiany pozytywnie wpływające na rozwój różnych obszarów życia. Zalicza się do nich edukacja, która w dobie izolacji w większości państw była prowadzona w sposób zdalny. Spowodowało to konieczność wprowadzenia nowych metod i technik online, w dużej mierze bazujących na aktywizacji uczniów.

W odpowiedzi na te wyzwania Koło Naukowe Glottodydaktyków, działające przy Zakładzie Lingwistyki Stosowanej i Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego, zorganizowało w dniach 8–9 października 2021 roku konferencję studencko-doktorancką zatytułowaną *Aktywizacja – innowacja – inspiracja w (glotto)dydaktyce*.

Poprzednie konferencje organizowane przez Koło Naukowe Glottodydaktyków zakończyły się sukcesem, a prezentowane referaty zostały wydane w recenzowanych monografiach wieloautorskich. Na wspomnienie zasługuje w szczególności jubileuszowa konferencja *Ludyczność w (glotto)dydaktyce*, która odbyła się 2019 roku. Stała się ona przestrzenią wymiany myśli młodych naukowców i dydaktyków w zakresie jednego z najbardziej aktualnych tematów w nauczaniu – zastosowania gier i zabaw w procesie przekazywania wiedzy.

Konferencja *Aktywizacja – innowacja – inspiracja w (glotto)dydaktyce* była miejscem (zdalnego) spotkania studentów i doktorantów kierunków filologicznych i neofilologicznych, młodych doktorów nauk humanistycznych, badaczy języka, kultury i literatury, dydaktyków i czynnych nauczycieli języka polskiego jako dziedzicznego w szkołach podstawowych i liceach, lektorów języka polskiego jako obcego/drugiego oraz innych języków obcych. Jej celem była wymiana myśli na temat innowacyjności procesu nauczania, różnych aspektów aktywizacji słuchaczy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym oraz źródeł inspiracji w nauczaniu i uczeniu się. Referaty dotyczyły zarówno kwestii teoretyczno-metodologicznych – odnoszących się do metodyki nauczania, zagadnień kulturoznawczych oraz językoznawczych, jak i praktycznych – badań, analiz, obserwacji czy opisu własnych doświadczeń w prowadzeniu zajęć.

Prezentowana publikacja stanowi pokłosie obrad konferencyjnych i gromadzi 14 artykułów podzielonych na dwie grupy tematyczne. Pierwsza część tomu zatytułowana *Aktywizacja i innowacja a nauczanie zdalne* obejmuje sześć artykułów, zaś druga – *Inspiracje a metody nauczania* – osiem tekstów.

Tom otwiera artykuł Agnieszki Kruszyńskiej dotyczący analizy wybranych aplikacji przeznaczonych do tworzenia interaktywnych materiałów dydaktycznych oraz ich wykorzystania do udzielania informacji zwrotnej. Stanowi on ciekawy opis zastosowania możliwości nowych narzędzi, których wdrożenie okazało się konieczne w sytuacji izolacji społecznej. Temat wykorzystania Internetu, a dokładnie platformy YouTube, jako narzędzia do nauczania i uczenia się języka polskiego jako obcego podejmuje także w swoim artykule Paulina Kaźmierczak i Jakub Sroka. Autorzy dokonują analizy kanałów poświęconych nauczaniu i promowaniu języka polskiego. Kolejny artykuł, autorstwa Pauliny Lehmkuhl, napisany w języku angielskim, identyfikuje kluczowe cechy niezbędne do projektowania i rozwoju aplikacji służących autonomicznej nauce słownictwa angielskiego. Z kolei w artykule Agnieszki Banach, Małgorzaty Dębskiej oraz Michaliny Pokorskiej zaprezentowano i opisano założony przez członków Koła Naukowego Glottodydaktyków Uniwersytetu Łódzkiego na portalu społecznościowym Instagram profil *try.some.polish* skierowany do osób uczących się języka polskiego jako obcego/drugiego. Analiza odbioru udostępnianych w mediach treści wykazała ogromne zainteresowanie użytkowników profilami o charakterze edukacyjnym. W anglojęzycznym artykule Laura Santoo przedstawia propozycje nauczania fonetyki w sposób zdalny. Z kolei Paula Góralczyk-Mowczan i Rafał Maćkowiak

opisują badania dotyczące oceny zajęć prowadzonych zdalnie w czasie pandemii COVID-19 w Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców Uniwersytetu Łódzkiego. Wskazują, co według słuchaczy należałoby poprawić w nauczaniu online, a także co zostało ocenione pozytywnie.

Drugą część tomu otwiera artykuł Sylwii Niewczas, w którym autorka dokonuje przeglądu badań na temat zastosowań psychologii pozytywnej w glottodydaktyce, a także prezentuje możliwości jej wykorzystania w nauczaniu ukierunkowanym na seniorów. Z kolei Paulina Zwolińska przedstawia analizę trzech ogólnych podręczników kursowych do nauczania języka polskiego jako obcego na poziomie A1 pod względem występowania w nich kulturomów regionalnych. Monika Nowicka w swoim tekście porównuje polski i brytyjski system edukacji. Wnioski płynące z analizy zestawia z wypowiedziami dzieci dzielących się swoimi doświadczeniami szkolnymi z Polski i z zagranicy. To bardzo istotny tekst ze względu na skalę migracji we współczesnym świecie i brak wystarczającej refleksji na temat edukacji dzieci z doświadczeniem migracji. W następnym artykule Monika Gryboś rozpatruje metodę samooceny jako użyteczną w rozwijaniu uczniów pod wieloma względami – w zakresie kompetencji tekstotwórczej, rozwoju osobowości i nabywania tzw. kompetencji miękkich. Przedstawia założenia, przebieg i cele metody samooceny autorstwa Ewy Nowak. Z kolei Patrycja Kownacka pisze o kształceniu kompetencji mówienia z wykorzystaniem sztuki lokalnej w nauczaniu języka polskiego jako obcego na poziomie średnio zaawansowanym. Małgorzata Syrek w swoim artykule opisuje przebieg treningu strategii komunikacyjnych z wykorzystaniem warsztatów z dociekań filozoficznych oraz przedstawia obserwacje dotyczące skuteczności tych metod. W kolejnym tekście Agnieszka Kusz prezentuje projekt *Lipska-ALO*, który był autorskim pomysłem na kreatywne odczytanie wierszy krakowskiej poetki. Autorka porusza kwestie działania twórczego i wspólnotowego. Tę część, a także cały tom, zamyka artykuł Anny Rogali i Anny Gaudy, w którym autorki przedstawiają koncepcję nauczania gramatyki w myśl podejścia komunikacyjnego w sytuacji, kiedy kursantom zależy na szybkim przełamaniu bariery komunikacyjnej.

Oddawana do rąk czytelników publikacja z pewnością zaciekawi wszystkich zainteresowanych tematyką innowacyjności i aktywizacji w nauczaniu. Mamy nadzieję, że każdy dydaktyk znajdzie tu źródło inspiracji do twórczego prowadzenia zajęć zarówno zdalnych, jak i stacjonarnych.